

EDUSKUNNAN KANSLIAN TOIMINTAKERTOMUS 2008

Pääsihteerin katsaus vuoteen 2008	3
Eduskunnan kansliatoimikunta	5
Lainsäädäntötyö vuoden 2008 valtiopäivillä	6
Valtiopäivien kokoonpano ja toiminta	8
Puhemiesneuvoston toiminta	9
Valtiopäivillä käsitellyt asiat	10
Valiokuntatyö	13
Kokoukset, mietinnöt ja lausunnot	13
Euroopan unionin asiat	16
Eduskunnan kansainvälinen toiminta	18
Puhemieskonferenssit	18
Parlamenttivaltuuskuntien vierailut	18
Kansainväliset järjestöt	19
Muu kansainvälinen yhteistyö	22
Viestintä	23
Mediamäärä ennallaan	24
Eduskuntatiedotukselle paras arvosana	24
Tietopalvelustrategia valmistui	24
Turvallisuus	25
Turvallisuushenkilöstön toimivaltuudet	25
Turvallisuusyhteistyö	25
Organisaatio, talous ja henkilöstö	26
Eduskunnan kanslian organisaatio ja henkilöstö	26
Eduskunnan hallinnon kehittäminen	28
Palkkausjärjestelmän uudistaminen	29
Eduskunnan taloudenhoito	29
Kiinteistöt ja toimitilat	31
Tietohallinto	33
Eduskunnan tilinpäätös vuodelta 2008	34

Yksityiskohta taiteilija Anna Alapuron teoksesta "Nimetön" (2003). Teos on Pikkuparlamentin työhuonetaidetta.

Kannen kuva:
Eduskunnan kaikki täysistunnot ovat yleisölle avoimia. Istuntoja voi seurata yleisölehteriltä.

Meneillään olevan vaalikauden toinen valtiopäivävuosi 2008 oli eduskunnan perustehtävien osalta varsin tavanomainen. Kevätistuntokautta sävyttivät kuitenkin toinen toistaan tiuhaan seuranneet kielteissävyiset keskustelunaiheet, joilla sinänsä oli varsin vähän tekemistä eduskunnan toiminnan kanssa. Loppukevättä hallitsi erityisesti keskustelu edellisten eduskuntavaalien jälkeisistä puutteellisista vaalirahoitusilmoituksista. Odotettavissa on vastaisuudessa tilannetta korjaavaa lainsäädäntöä.

Varsin pian syksyn kunnallisvaalien jälkeen tulivat myös Suomessa ajankohtaisiksi maailmanlaajuiseen finanssikriisiin tarvittavat, eduskunnan päätöksentekoa edellyttävät toimet. Vuosia jatkunut noususuhdanne hidastui ja päättyi vuonna 2008 niin Suomessa kuin muuallakin.

Vuoden 2008 valtiopäivillä hyväksytyistä asioista on aiheellista mainita EU:n perusteita uudistavan Lissabonin sopimuksen hyväksyminen toiseen kertaan kevätistuntokaudella. Myös uusi rahanpesulaki keväällä sekä syysistuntokaudella valmistunut uuden rahoitus- ja vakuutusvalvontaviranomaisen, Finanssivalvonnan perustamista koskeva laki ansaitsevat maininnan. Talouskriisin takia hallitus antoi useita esityksiä suomalaisille pankeille myönnettävistä valtiontakauksista ja vientiyriyten rahoituksen saannin turvaamisesta.

Syysistuntokauden alussa otettiin käyttöön uusi salijärjestelmä, jonka avulla huolehditaan muun muassa täysistuntojen äänestysistä,

puheenvuorovarouksista ja äänentoistosta. Uusi järjestelmä on toiminut hyvin ja myös joulukuun alusta 2008 käyttöön otettu puheenvuorojen sähköinen ennakkovarausjärjestelmä on käynnistynyt ongelmitta.

Valiokuntien kokousmäärä (1 235) oli vuoden 2008 valtiopäivillä hiukan pienempi kuin edellisen vaalikauden toisilla, vuoden 2004 valtiopäivillä (1 289). Mietintöjä (242) valmistui vähemmän kuin neljä vuotta sitten (284). Lausuntoja (341) toisaalta annettiin jonkin verran enemmän kuin vuoden 2004 valtiopäivillä (327). Mietintöjen määrä vastaa hyvin sitä, että tällä vaalikaudella eduskunnalle on annettu vajaat 50 hallituksen esitystä vähemmän kuin edellisen vaalikauden kaksien ensimmäisten valtiopäivien aikana. Suurempi

ero näyttää olevan siinä, kuinka usein hallituksen esityksiä muutetaan valiokunnissa. Tällä vaalikaudella vajaat 40 prosenttia lopullisesti ratkaistuista esityksistä on hyväksytty muutettuna vastaavan luvun oltua kahdella edellisellä vaalikaudella vähän yli 50.

Eduskunnan kansainvälisen toiminnan kohokohta vuonna 2008 oli Pohjoismaiden neuvoston 60. istunto Helsingissä 27.–29. lokakuuta 2008. Eduskunnan kansainvälisten asiain foorumissa keväällä 2008 aiheena oli Itämeri-yhteistyö ja Itämeren ympäristön parantaminen. Syksyn foorumi sai ulkoasiainministeriltä katsauksen Suomen ETYJ-puheenjohtajuudesta 2008 ja valitsi syksyn kansainvälisen täysistuntokeskustelun aiheeksi maailmanlaajuisen ruokakriisin.

Syysistuntokauden alussa eduskunta aloitti suorat verkkolähetykset täysistunnoista. Kansalaiset voivat nyt seurata jokaisen täysistunnon puheita ja keskustelua reaaliaikaisesti eduskunnan verkkopalvelun kautta.

Eduskunnassa vierailleiden määrä jatkoi kasvuaan kertomusvuoden aikana. Opasteuille vierailuille osallistui yli 41 000 kävijää ja Kansalaisinfon palveluja käytti lähes 20 000.

Eduskunta hyväksyi toukokuun lopussa 2008 lain turvatoimista eduskunnassa. Syyskuun alusta voimaan tulleella lailla luotiin valtuudet tarpeellisille turvatoimille eduskunnassa.

Lokakuussa 2007 aloitettu eduskunnan hallinnon kehittäminen eteni esiselvityksestä karkean tason suunnitteluun. Yksityiskohtai-

nen suunnittelu valmistui maaliskuussa 2009. Monia hallinnon kehittämishankkeessa esille tulleita parannusehdotuksia on toteutettu jo kertomusvuonna. Esimerkiksi toiminnan ja talouden suunnittelujärjestelmä uudistettiin vuoden 2009 alusta. Jokainen kanslian yksikkö määritteli tulostavoitteensa, joista syntyi kanslian tulossuunnitelma. Talousarvion toimeenpanoa tarkennettiin ja kehityshankkeet määriteltiin aiempaa yksilöidymmin. Samassa yhteydessä laadittiin pidemmän aikavälin henkilöstösuunnitelma ja käynnistettiin osamisen kehittämishanke, jonka tavoitteena on muun muassa varmentaa tietotaidon siirtymisen eläkkeelle siirtymisten yhteydessä.

Päätöksenteon avoimuutta lisättiin julkaisemalla kansliatoimikunnan esityslistat päätösesityksineen eduskunnan sisäisessä tietoverkossa ennen kokousta ja pöytäkirjat liitteineen heti kokouksen jälkeen. Päätöksenteko- ja hankintavaltuuksia delegoitiin yksikön- ja toimistopäälliköille. Esittelijöitä kansliatoimikunnassa lisättiin.

Eduskunnan sopimusneuvottelijat ja henkilöstöjärjestöt saavuttivat vihdoin neuvottelutuloksen eduskunnan uudesta palkkausjärjestelmästä, jota aletaan soveltaa 1.3.2009. Eduskunnan kiinteistöjen 2010-luvun puoliväliin jatkuva peruskorjaushanke eteni suunnitelmien mukaan.

Seppo Tiitinen

EDUSKUNNAN KANSLIATOIMIKUNTA

Eduskunnan kansliatoimikunta johtaa, valvoo ja kehittää eduskunnan hallintoa ja taloudenhoitoa. Se nimittää eduskunnan kanslian virkamiehet, joiden kelpoisuusehdoista on erikseen säädetty ja ratkaisee eduskunnan hallintoa ja taloudenpitoa koskevat merkittävät asiat.

Kansliatoimikuntaan kuuluvat puhemies ja varapuhemiehet sekä neljä eduskunnan vaalikauden alussa keskuudestaan valitsemaa jäsentä ja neljä varajäsentä. Kansliatoimikunnan kokoonpano vuoden 2008 valtiopäivillä oli seuraava: puhemies Sauli Niinistö, I varapuhemies Seppo Kääriäinen, II varapuhemies Johannes Koskinen sekä kansanedustajat

Tuomo Hänninen (kesk.), Merja Kyllönen (vas.), Petteri Orpo (kok.) ja Heli Paasio (sd.). Varajäseniä olivat Erkki Pulliainen (vihr.), Mikaela Nylander (r.), Kari Kärkkäinen (krist.) ja Pirkko Ruohonen-Lerner (ps.).

Kansliatoimikunnan kokouksiin osallistuvat esittelijöinä pääsihteeri Seppo Tiitinen, hallintojohtaja Kari T. Ahonen sekä toimistopäälliköt Ilona Nokela ja Juha Suomalainen. Kansliatoimikunnan sihteerinä toimii toimistopäällikkö Martti K. Korhonen. Kokouksiin osallistuu myös tiedotuspäällikkö Marjo Timonen.

Kansliatoimikunta kokoontuu istuntokausina yleensä torstaisin kahden viikon välein.

Kuvassa vasemmalta kansanedustajat Erkki Pulliainen, Heli Paasio, Petteri Orpo, Mikaela Nylander, II varapuhemies Johannes Koskinen, kansanedustaja Merja Kyllönen, puhemies Sauli Niinistö, I varapuhemies Seppo Kääriäinen sekä kansanedustajat Pirkko Ruohonen-Lerner, Tuomo Hänninen ja Kari Kärkkäinen.

LAINSÄÄDÄNTÖTYÖ VUODEN 2008 VALTIOPÄIVILLÄ

Vuoden 2008 valtiopäivät olivat hallituksen esitysten ja täysistuntojen määrällä mitattuna tavanomaiset vaalikauden toiset valtiopäivät. Kunnallisvaalit 26.10.2008 ja syysistuntokauden loppuun ajoittunut maailmanlaajuisen finanssikriisin laajentuminen Suomeen antoivat eduskuntatyölle oman lisäpiirteensä ja vaikuttivat jonkin verran eduskuntatyön aikatauluihinkin.

Eduskuntatyön suunnittelua on parannettu siten, että koko istuntokautta koskeva täysistuntosuunnitelma hyväksytään puhemiesneuvostossa istuntokauden alussa. Täysistuntosuunnitelma tarkistetaan istuntokauden puolivälissä. Eri syistä täysistuntosuunnitelmaan jouduttiin tekemään muutoksia, mutta eduskuntatyön ennakoitavuutta voitiin kuitenkin parantaa. Suunnitteluun liittyvä yhteistyö valtioneuvoston kanssa toimi hyvin, ja yhteydenpitoa pääministerin esikunnan

ja eduskunnan keskuskanslian sihteeristön välillä oli säännöllisesti istuntokauden aikana. Täysistuntotyöskentelyyn liittyvän tiedonkulun varmistamiseksi eduskuntaryhmien pääsihteeille pidettiin jo vakiintuneeksi käytännöksi muodostuneet perjantaipalaverit, joissa keskuskanslian päällikkö kertoi tulevan viikon täysistuntoon ja täysistunnon menettelytapoihin liittyvistä asioista. Ryhmien pääsihteerit jakoivat tätä tietoa eduskuntaryhmilleen ja -kanslioilleen. Näihin palaverihin osallistuvat myös keskuskanslian toimistopäälliköt sekä eduskuntatiedotuksen ja tietopalvelun edustajat.

Syyskuussa eduskunta otti käyttöön täysistuntosalissa uuden salijärjestelmän, joka korvasi vuodesta 1992 käytössä olleen järjestelmän. Uuden salijärjestelmän toiminnallisuudet mukailevat edellistä järjestelmää huolehtien täysistuntojen perustoiminnoista

◀ Vuoden 2008 ensimmäinen täysistunto pidettiin 4. helmikuuta, jolloin toimitettiin puhemiehen ja varapuhemiesten vaalit. Kansanedustajat jonottavat pudottaakseen äänestyslippunsa urnaan nimenhuudon mukaan.

kuten nimenhuudosta, äänestyksistä, äänen-
toistosta ja puheenvuorovarauksista. Jokaisella
edustajalla on istuntosalissa käytössään mikro-
foni, äänestys-, läsnäolo- ja puheenvuoropai-
nikkeet sekä kosketusnäyttö, josta voi muun
muassa seurata täysistunnon kulkua ja tehdä
puheenvuoropyyntöjä käsiteltäviin asioihin.
Joulukuusta alkaen kansanedustajat ovat
voineet varata puheenvuoroja täysistunnossa
oleviin asioihin kolme tuntia ennen istunnon
alkua myös eduskunnan tietoverkossa olevalta
tietokoneelta.

Uusi salijärjestelmä tuottaa aiempaa
yksityiskohtaisempaa tietoa täysistunnon
tapahtumista ja päätöksistä, joita voidaan
suoraan hyödyntää eduskunnan muissa tieto-
järjestelmissä. Uudistuksen yhteydessä täysis-
tuntosaliin lisättiin kansanedustajille valmius
käyttää kannettavaa tietokonetta eduskunnan
tietoverkossa. Puhemiesneuvosto päätti syk-

syllä, että kannettavien tietokoneiden käyt-
töä käsitellään myöhemmin, ja toistaiseksi
kansanedustajat eivät voi käyttää kannettavia
tietokoneita täysistunnossa.

Eduskunnan keskusksiassa aloitettiin
useita täysistuntotyötä tukevia uudistuksia.
Täysistuntojen päätöspöytäkirjan laadinnan
uudistaminen aloitettiin syksyllä. Päätös-
pöytäkirja tuotetaan jatkossa hyödyntämällä
uuden salijärjestelmän päätöstietoja.

Ruotsin kielen toimistossa otettiin koe-
käyttöön Voxit VoiceXpress -puhentunnus-
tushjelma, jonka avulla voi muuntaa saneltua
ruotsin kieltä suoraan tekstiksi tietokoneen
näytölle. Asiakirjatoimisto uudisti valtiopäivä-
asiakirjojen sidottujen kappaleiden tuotantoa.
Sidottujen kappaleiden jakelusta edustajille
ja virkamiehille luovuttiin, koska kaikki val-
tiopäiväasiakirjat ovat saatavilla sähköisesti
eduskunnan tietoverkosta.

Vastavalittu puhemiehistö istuntosalin
korokkeella 4.2.2008: II varapuhemies Johannes
Koskinen (vasemmalla), puhemies Sauli Niinistö
(keskellä) ja I varapuhemies Seppo Kääriäinen
(oikealla).

Valtiopäivien kokoonpano ja toiminta

Vuoden 2008 valtiopäivät avattiin 5. helmikuuta 2008. Valtiopäivien avajaisohjelmaan kuului Kristian Smedsin ohjaama "Tunte maton sotilas" Suomen Kansallisteatterissa. Valtiopäivien viimeinen täysistunto pidettiin 19. joulukuuta 2008.

Eduskunta kokoontui vaalikauden toisille valtiopäiville täysistuntoon maanantaina 4.2.2008. Iältään vanhimman eduskunnan jäsenen, edustaja Claes Anderssonin ollessa estyneenä edustaja Jacob Söderman johti ensimmäisessä täysistunnossa puhetta, kunnes eduskunta valitsi keskuudestaan puhemiehen ja kaksi varapuhemiestä. Edellisten valtiopäivien tapaan eduskunnan puhemiehenä valtiopäivillä 2008 jatkoi Sauli Niinistö (kok.), ensimmäisenä varapuhemiehenä Seppo Kääriäinen (kesk.) ja toisena varapuhemiehenä Johannes Koskinen (sd.).

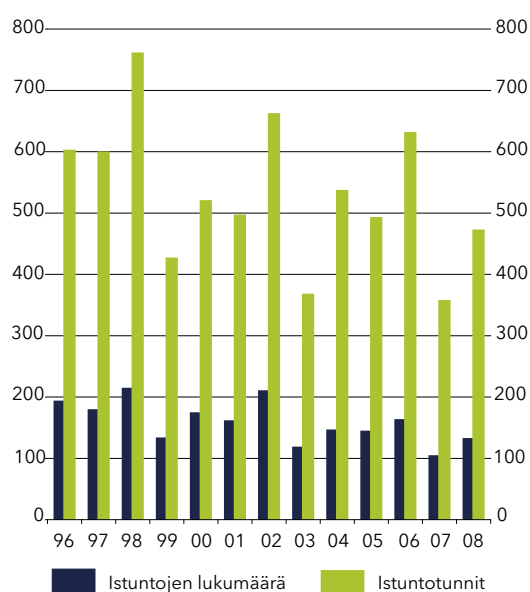
Eduskunnan kokoonpano muuttui valtiopäivien aikana siten, että edustaja Claes Anderssonille (vas.) myönnettiin hänen pyynnöstään vapautus edustajantoimesta terveydellisistä syistä 9.9.2008 alkaen. Hänen tilalleen eduskuntaan tuli Kari Uotila (vas.), joka ryhtyi hoitamaan edustajantointaan 10.9.2008.

Eduskuntaryhmissä tapahtui muutos, kun edustaja Merikukka Forsius (kok.) siirtyi 15.2.2008 Vihreästä eduskuntaryhmästä Kansallisen kokoomuksen eduskuntaryhmään.

Muutoksen myötä Kansallisen kokoomuksen eduskuntaryhmän koko nousi 51 edustajaan eli yhtä suureksi kuin Keskustan eduskuntaryhmä.

Kevätistuntokaudella 4.2.–18.6.2008 pidettiin 71 täysistuntoa. Syysistuntokaudella 9.9.–19.12.2008 täysistuntoja oli 60. Täysistunnot kestivät yhteensä 471 tuntia, ja täysistuntopäivien määrä oli 128. Äänestyksiä oli yhteensä 722, joista loppuvuonna talousarvion palautekeskusteluun liittyviä äänestyksiä oli 470. Suullisia kyselytunteja oli 31.

Täysistuntojen lukumäärä ja istuntojen kokonaiskesto tunteina 1996–2008

Puhemiesneuvoston toiminta

Puhemiesneuvosto on eduskunnan lainsäädäntötyötä ohjaava ja suunnitteleva, puhemiehen johdolla toimiva toimielin, jonka jäseninä ovat puhemiehen lisäksi varapuhemiehet ja valiokuntien puheenjohtajat. Puhemiesneuvosto kokoontuu aina niinä päivinä, jolloin eduskunnalla on täysistunto. Kokouksessa esitellään kunkin päivän täysistunnon päiväjärjestys, hyväksytään ehdotukset asioiden lähettämisestä valiokuntiin sekä ehdotukset valmistuneiden mietintöjen pöydällepanoista. Puhemiesneuvosto tekee päätökset myös asioiden käsittelyssä noudatettavista menettelytavoista sekä hyväksyy eduskuntatyön pohjana olevat täysistuntosuunnitelmat. Puhemiesneuvosto kokoontui vuoden 2008 valtiopäivien aikana 125 kertaa.

Puhemiesneuvoston iltakoulu on vakiinnuttanut paikkansa kuluvalle vaalikaudella. Vuoden 2008 valtiopäivien aikana pidettiin kaksi iltakoulua. Vuoden ensimmäinen iltakoulu pidettiin 9.4.2008, jolloin keskusteltiin muun muassa perustuslain tasoisten säännösten muutostarpeista eduskunnan aseman ja parlamentarismien kehittämiseksi. Toinen iltakoulu oli 8.10.2008, jolloin puolestaan keskusteltiin eduskunnan hallinnon kehittämishankkeesta.

Puhemiesneuvosto kiinnitti huomiota kertomusvuonna syysistuntokaudella annet-

tujen selontekojen määrään ja totesi, että selontekojen antaminen tulisi ajoittaa pääsääntöisesti kevätistuntokaudelle. Selontekojen sijasta tulisi harkita perustuslain 47 §:n 2 momentin mukaisen valtioneuvoston tai ministeriön selvityksen antamista asianomaiselle valiokunnalle. Lisäksi puhemiesneuvosto käsitteli kokouksessaan 8.12.2008 hallituksen esitysten antamisen viivästyksiä syysistuntokaudella. Tämä on aiheuttanut sen, että eduskunnalla ei ole aina ollut aikaa käsitellä hallituksen esityksiä riittävällä perusteellisuudella.

Puhemiesneuvoston kokoonpanoon kuuluivat valtiopäivien lopussa puhemies Sauli Niinistö, varapuhemiehet Seppo Kääriäinen ja Johannes Koskinen sekä valiokuntien puheenjohtajat Erkki Tuomioja (SuV), Kimmo Sasi (PeV), Pertti Salolainen (UaV), Hannes Manninen (VaV), Matti Ahde (TrV), Tapani Tölli (HaV), Heidi Hautala (LaV), Martti Korhonen (LiV), Jari Leppä (MmV), Juha Korkeaoja (PuV), Raija Vahasalo (SiV), Juha Rehula (StV), Jouko Skinnari (TaV), Marja Tiura (TuV), Arto Satonen (TyV) ja Rakel Hiltunen (YmV).

Keskuskanslian sihteeristö toimii useimpien puhemiesneuvostossa käsiteltävien asioiden, kuten täysistuntosuunnitelmien, menettelytapa-asioiden ja puhemiesneuvoston ehdotusten valmistelijana.

Valtiopäivillä käsitellyt asiat

Hallituksen esitykset ja muut vireilletuloasiakirjat

Valtiopäivien aikana annettiin 236 hallituksen esitystä ja edellisiltä valtiopäiviltä siirtyi hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 166/2007 vp), jonka käsittelyä jatketaan vielä seuraavilla valtiopäivillä. Kaikkiaan valtiopäivillä käsiteltiin loppuun 191 esitystä. Näistä hyväksyttiin 190 ja hylättiin yksi. Hallitus peruutti yhden esityksen.

Kevätistuntokauden yhdeksi merkittävimmäksi asiaksi nousi Lissabonin sopimuksen hyväksymistä koskeva hallituksen esitys, joka herätti laajaa ja vilkasta keskustelua. Eduskunta hyväksyi Lissabonin sopimuksen kesäkuun

11. päivänä, mutta sen ratifointiprosessi mutkistui, kun Irlanti kansanäänestyksessään hylkäsi sopimuksen. Lissabonin sopimus sisältää muun muassa uudistuksia Euroopan unionin rakenteisiin ja päätöksentekomenettelyyn sekä vahvistaa perusoikeuksia.

Syysistuntokaudella käsiteltiin hallituksen esitystä, jolla perustetaan uusi rahoitus- ja vakuutusvalvontaviranomainen, Finanssivalvonta. Uudelle virastolle siirtyy lakkautettavien Rahoitustarkastuksen ja Vakuutusvalvontaviraston tehtävät. Suuresti keskustelua herättänyt hallituksen esitys metsäverotusta koskevaksi muutoksiksi hyväksyttiin joulukuussa. Lainmuutoksen myötä puun myyntitulon verotusta huojennettiin takautuvasti huhtikuusta 2008 alkaen vuoden 2010 loppuun saakka, ja sen tarkoituksena on parantaa puun saatavuutta metsäteollisuuden raaka-ainetarpeen tyydyttämiseksi.

Vireillepannut asia valtiopäivittäin	2004	2005	2006	2007	2008
Hallituksen esitykset (HE)	282	232	280	181	236
Valtioneuvoston selonteot (VNS)	8	6	8	3	8
Valtioneuvoston tiedonannot (VNT)				1	
Välitysmykset (VK)	4	5	7	1	3
Pääministerin ilmoitukset (PI)	3	3	4	4	1
Unioniasiat (U)	79	53	80	52	86
Lakialoitteet (LA)	152	161	186	145	137
Toimenpideoitteen (TPA)	118	118	167	64	78
Talousarvioaloitteet (TAA)	1069	1269	1580	1069	1088
Lisätalousarvioaloitteet (LTA)	58	69	126	40	115
Kirjalliset kysymykset (KK)	1068	1101	1206	637	1066

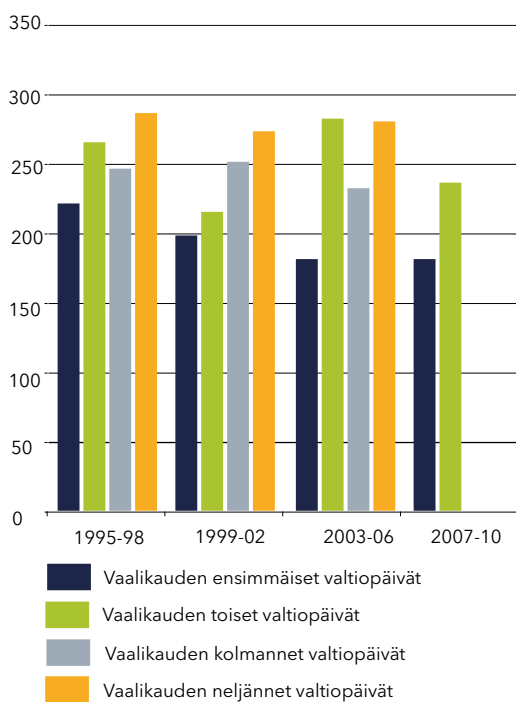
Vuoden 2009 talousarvioesitys annettiin eduskunnalle 15.9.2008 ja sen lähetekeskustelu käytiin 16.–19.9.2008. Talousarvioesitystä täydennettiin antamalla sitä koskeva täydentävä hallituksen esitys 21.11.2008. Talousarvioesityksen ja sitä koskevan täydentävän esityksen palautekeskustelu käytiin 15.–19.12.2008. Talousarvioesitykseen liittyviä hallituksen esityksiä (budjettilajeja) annettiin yhteensä 49. Edustajat jättivät kaikkiaan 1088 talousarvioaloitetta, joista hyväksyttiin 6 ja hylättiin 1082. Budjetin palautekeskustelussa jatkettiin käytäntöä,

jossa jokaisen pääluokan käsittelyn ajankoh- ta määriteltiin ennakolta. Näin varmistettiin pääluokan käsittelystä kiinnostuneiden edustajien ja hallituksen vastuuministereiden läsnäolo.

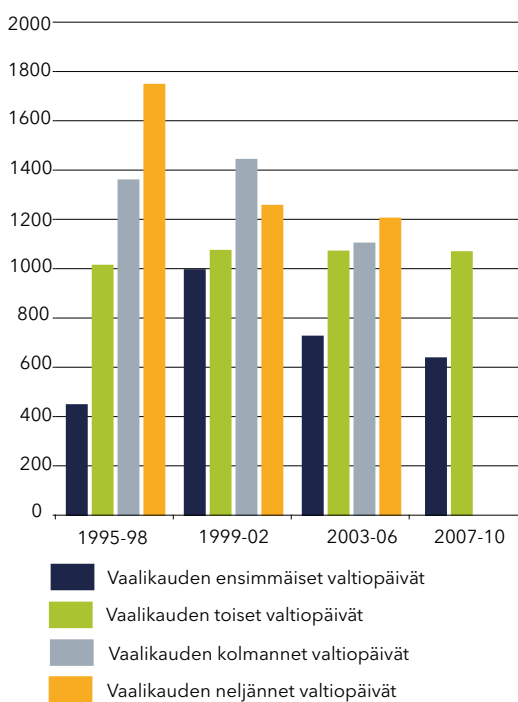
Hallitus antoi vuoden 2008 valtiopäivillä kolme lisätalousarvioesitystä. Niiden yhteydessä käsiteltiin 115 lisätalousarvioaloitetta, jotka kaikki hylättiin.

Valtiopäivien avauskeskustelu käytiin 12.2.2008 pääministerin ilmoituksen pohjalta. Valtioneuvosto antoi vuonna 2008 poikkeuksellisen paljon selontekoja, yhteensä

Hallituksen esitykset vaalikausittain 1995–2008

Kirjalliset kysymykset vaalikausittain 1995–2008

seitsemän. Kevätistuntokaudella käsiteltiin valtioneuvoston selonteko Suomen osallistumisesta Naton nopean toiminnan (NRF) täydentävään toimintaan, valtiontalouden kehyksistä vuosille 2009–2012 ja liikennepolitiikan linjoista ja liikenneverkon kehittämis- ja rahoitusohjelmasta vuoteen 2020. Syysistuntokaudella tulivat käsittelyyn valtioneuvoston selonteot kotouttamislain toimeenpanosta, innovaatiopolitiikasta, pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiasta ja hankintalakiuudistuksesta.

Eduskunnalle annettiin valtioneuvoston ja eduskunnan asettamien tai eduskunnan yhteydessä olevien toimielinten toimista kaikkiaan 16 kertomusta.

Edustajien vireille saattamat asiat

Hallitus vastasi vuonna 2008 kolmeen välikysymykseen. Kevätistuntokaudella jätettiin kaksi välikysymystä, joista ensimmäinen koski Stora Enso Oyj:n tehtaiden lopettamista ja valtion omistajapolitiikkaa (Martti Korhonen (vas.) ym. 8.2.2008) ja toinen koski yliopis-

tojen aseman ja toimintaedellytysten turvaamisesta (Tarja Filatov (sd.) ym. 29.4.2008). Syysistuntokaudella puolestaan jätettiin yksi välikysymys perusterveydenhuollon tason turvaamisesta (Päivi Räsänen (kd.) ym. 3.10.2008).

Kirjallisia kysymyksiä valtioneuvoston vastattavaksi jätettiin 1048. Suullisella kyselytunnilla käsiteltiin kaikkiaan 207 asiaa. Kansanedustajat jättivät kertomusvuonna yhteensä 5 keskustelualoitetta, joiden pohjalta käytiin kolme ajankohtaiskeskustelua. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta käytiin ajankohtaiskeskustelu 14.5.2008. Suomalaisen tietoyhteiskunnan tulevaisuuden näkymistä keskusteltiin täysistunnossa 8.10.2008 ja Georgian tapahtumista keskusteltiin 10.9.2008.

Lakialoitteita kansanedustajat jättivät yhteensä 137. Valtiopäivien loppuun mennessä lakialoitteista hyväksyttiin 1 ja hylättiin 24. Toimenpideoitteita edustajat tekivät 78. Toimenpideoitteista hylättiin 5 ja 73 aloitteen käsittely on kesken.

VALIOKUNTATYÖ

Ympäristövaliokunnan puheenjohtaja vaihtui edustaja Susanna Huovisen (sd.) äitiysvapaan johdosta. Valiokunta valitsi 7. helmikuuta puheenjohtajakseen edustaja Rakel Hiltusen (sd.).

Valiokuntatyön painopiste osui jälleen syysistuntokauteen. Kaikista kertomusvuoden valtiopäiville annetuista hallituksen esityksistä vain vajaa kolmasosa annettiin eduskunnalle ennen kesäkuun alkua. Syysistuntokauden perinteisesti budjettikeskeistä valiokuntien työskentelyä värittivät eräät kansainvälisen taluskriisin johdosta annetut, kiireellisesti käsiteltäviksi tulleet hallituksen esitykset.

Kesken vuoden 2007 valtiopäivien perustuslain muutoksen nojalla asetettu tarkastusvaliokunta sai työnsä käyntiin kertomusvuonna täysimääräisesti. Valiokunta laati täysistunnolle ensimmäisen oma-aloitteisen, tarkastushavain-

toihinsa perustuvan mietinnön. Sen sisältönä oli informaatio-ohjauksen toimivuus sosiaali- ja terveydenhuollossa. Tarkastusvaliokunta siirtyi syysistuntokaudella Antinkadun tiloista pitämään kokouksensa päärakennuksessa, jossa se on käyttänyt samaa kokoushuonetta puolustusvaliokunnan kanssa.

Kokoukset, mietinnöt ja lausunnot

Valiokunnilla oli kokouksia hiukan vähemmän (1 235) kuin edellisen vaalikauden vastaavilla toisilla eli vuoden 2004 valtiopäivillä (1 289). Mietintöjä ja lausuntoja valmistui jonkin verran vähemmän (583) kuin neljä vuotta sitten (611). Vastaavat luvut olivat luonnollisesti huomattavasti pienemmät edellisenä kertomusvuonna, tämän vaalikauden

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan työtä kuvattiin vuonna 2008 Annika Grofin ohjaamassa ja käsikirjoittamassa dokumenttielokuvassa "Liikkumavara". Kuva: Illume Oy / Teemu Lindroos.

avanneilla vuoden 2007 valtiopäivillä. Silloin kokouksia oli 777, ja mietintöjä ja lausuntoja valmistui 373.

Asiat käsitellään valmistelevasti jossakin valiokunnassa, ennen kuin niistä päätetään eduskunnan täysistunnossa. Asian täysistuntokäsittely pohjautuu yhden valiokunnan laatimaan mietintöön. Erikoisvaliokunnista valmistui kertomusvuonna 242 mietintöä täysistuntokäsittelyä varten. Siltä osin kuin nämä asiat on jo käsitelty täysistunnossa, ne kaikki on päätetty erikoisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti. Mietintöjen määrä oli pienempi kuin edellisen vaalikauden toisilla valtiopäivillä (284), mutta vuoden 2007 valtiopäiviä olennaisesti suurempi (168).

Kertomusvuoden mietintöjen määrä vastaa hyvin sitä, että vuoden 2008 valtiopäivillä eduskunnalle annettiin vajaat viisikymmentä hallituksen esitystä vähemmän kuin neljä vuotta sitten. Muutosta näyttää sen sijaan tapahtuneen siinä, kuinka usein hallituksen esityksiä muutetaan valiokunnissa. Tällä vaalikaudella vajaat 40 prosenttia esityksistä on hyväksytty muutettuna vastaavan luvun oltua kahdella edellisellä vaalikaudella vähän alle tai yli 50 prosentin.

Eniten mietintöjä valmistui, kuten edellisinäkin vuosina, valtiovarainvaliokunnasta sekä sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnasta.

Valiokuntatyön päättyessä joulukuussa vuoden 2008 valtiopäivillä valiokuntiin jäi vireille 19 hallituksen esitystä sekä kaksi kertomusta ja neljä valtioneuvoston selontekoa.

Kaikki nämä asiat oli annettu eduskunnalle vuoden 2008 valtiopäivillä. Valtiopäivien päättyessä helmikuun alussa 2009 täysistunnosta oli vielä valiokuntiin lähettämättä 21 näillä valtiopäivillä annettua hallituksen esitystä.

Erikoisvaliokunnat antavat lausuntoja muille erikoisvaliokunnille täysistunnon päätösten perusteella ja toisen valiokunnan pyynnöstä. Ne antavat lausuntoja myös Euroopan unionin asioissa suurelle valiokunnalle tai ulkoasiainvaliokunnalle, jotka puolestaan voivat antaa edelleen lausunnon valtioneuvostolle.

Erikoisvaliokunnat saattavat ottaa asioita esille omastakin aloitteesta (niin sanotut O-asiat) ja pyytää tällöin selvityksiä valtioneuvostolta tai asianomaiselta ministeriöltä sekä antaa selvitysten johdosta niille lausuntoja (niin sanotut MINS-asiat). Erikoisvaliokunnissa oli esillä useita niiden pyytämiin selvityksiin perustuvia asioita, joiden käsittely ei kuitenkaan yleensä johtanut lausunnon antamiseen. Nämä asiat koskivat erilaisia ajankohtaisia kysymyksiä. Monessa erikoisvaliokunnassa on käytäntönä, että asianomaisen ministeriön edustaja käy etukäteen valiokunnan kokouksessa tekemässä selkoa Euroopan unionin neuvostossa esille tulevista, valiokuntaa koskevista asioista.

Ulkoasiainvaliokunnalla on erityinen selvityksensaantioikeus lausuntomahdollisuksiin sekä EU:n että Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan asioista. Valiokunta käsitteli 30 tällaista UTP-asiaa, joista puolet

koski Suomen yleistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Valiokunnista valmistui valtiopäivien aikana 341 lausuntoa. Määrä on jonkin verran suurempi kuin edellisen vaalikauden toisilla valtiopäivillä (327) ja selvästi suurempi kuin edellisenä kertomusvuonna (205).

Lausuntojen suurin ryhmä on erikoisvaliokuntien Euroopan unionin asioissa antamat lausunnot (197). Niitä oli kaikista lausunnoista näilläkin valtiopäivillä liki 60 prosenttia.

EU:n asioissa annettujen lausuntojen suhteellinen osuus on ollut samaa suuruusluokkaa jomonien edellisen valtiopäivien aikana.

Eniten lausuntoja antoivat perustuslakivaliokunta, jolle kuuluu asioiden eduskuntakäsittelyssä erityinen perustuslainmukaisuuden valvontatehtävä, sekä hallintovaliokunta, maa- ja metsätalousvaliokunta, talousvaliokunta ja ympäristövaliokunta. Erikoisvaliokunnista perustuslakivaliokunnan ohella ainoastaan puolustusvaliokunta, sosiaali- ja terveysvalio-

Valiokuntien vuoden 2008 valtiopäivillä pitämien kokousten sekä laatimien mietintöjen ja lausuntojen määrät olivat seuraavat:

2008 vp	Kokoukset	Mietinnöt	Lausunnot Yhteensä	ErV:lle TJ 32 ja 38 §	SuV/ UaV:lle EU:n asiat	VN/ Min:lle PL 47, 96 ja 97 §
Suuri valiokunta (SuV)	46	0	2	1	0	1
Perustuslakivaliokunta (PeV)	89	5	36	30	6	0
Ulkoasiainvaliokunta (UaV)	97	11	11	5	4	2
Valtiovarainvaliokunta (VaV)	47	33	21	4	17	0
Tarkastusvaliokunta (TrV)	65	6	2	1	1	0
Hallintovaliokunta (HaV)	106	26	37	11	24	2
Lakivaliokunta (LaV)	83	16	23	7	16	0
Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiV)	89	19	22	5	17	0
Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmV)	85	13	30	8	22	0
Puolustusvaliokunta (PuV)	46	5	9	5	4	0
Sivistysvaliokunta (SiV)	75	10	22	10	11	1
Sosiaali- ja terveysvaliokunta (StV)	81	41	19	10	9	0
Talousvaliokunta (TaV)	107	29	43	11	32	0
Tulevaisuusvaliokunta (TuV)	51	0	4	4	0	0
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyV)	87	15	25	13	11	1
Ympäristövaliokunta (YmV)	81	13	35	11	23	1
Yhteensä	1235	242	341	136	197	8

kunta, tulevaisuusvaliokunta sekä työelämä- ja tasa-arvovaliokunta laativat enemmän lausuntoja kansallisissa asioissa kuin EU:n asioissa. Eniten lausuntoja unionin asioissa antoivat hallintovaliokunta, maa- ja metsätalousvaliokunta, talousvaliokunta ja ympäristövaliokunta.

Valtiovarainvaliokunnan päätökset valmistellaan yleensä jossakin sen kahdeksasta jaostosta. Niillä oli kokouksia seuraavasti: hallinto- ja turvallisuusjaosto (HtJ) 43, verojaosto (VeJ) 72, sivistys- ja tiedejaosto (SitJ) 38, maatalousjaosto (MaJ) 24, liikennejaosto (LiJ) 30, työ- ja elinkeinojaosto (TeJ) 26, kunta- ja terveysjaosto (KutJ) 27 sekä asunto- ja ympäristöjaosto (AyJ) 26. Jaostoilla oli yhteensä 286 kokousta. Valiokunnan jaostoja ko muuttui vuoden 2008 valtiopäivien alussa niin, että työ- ja elinkeinojaosto tuli aiemman kauppa- ja teollisuusjaoston sekä kunta- ja terveysjaosto sosiaali- ja työjaoston tilalle.

Euroopan unionin asiat

Uusina unionin asioina tuli suuressa valiokunnassa käsiteltäväksi 86 U-asiaa ja 135 E-asiaa. U-asiat ovat ehdotuksia säädöksiksi, sopimuksiksi tai muiksi toimiksi, joista päätetään Euroopan unionissa ja jotka muutoin kuuluisivat perustuslain nojalla eduskunnan toimivaltaan. E-asiat ovat valtioneuvoston selvityksiä Euroopan unionissa valmisteltavina olevista asioista. Edellisen vaalikauden vastaavien valtiopäivien luvut olivat 79 ja 145 sekä vuoden 2007 valtiopäivien 52 ja 137.

Suuri valiokunta sai valtioneuvostolta selvityksiä 118 Euroopan unionin neuvoston kokouksesta; vuoden 2007 valtiopäivillä tällaisia selvityksiä oli 82 neuvoston kokouksesta. Suuri valiokunta hyväksyi Euroopan unionin asioista 182 lausumaa ohjeeksi valtioneuvostolle. Lausumia annettiin edellisillä valtiopäivillä 148. Suuri valiokunta antoi valtioneuvostolle yhden lausunnon, jossa uudistettiin pysyväisohjeet valtioneuvoston ministeriöiden yhteistoiminnasta suuren valiokunnan kanssa EU:n asioissa. Lisäksi suuri valiokunta antoi ulkoasiainvaliokunnalle lausunnon unionin toimielinjärjestelmää uudistavan Lissabonin sopimuksen hyväksymisestä.

Erikoisvaliokunnat antoivat suurelle valiokunnalle 197 lausuntoa U- ja E-asioista. Määrä on käytännössä sama kuin edellisen vaalikauden toisilla valtiopäivillä (196), mutta selvästi suurempi kuin vuoden 2007 valtiopäivillä (121).

Koska asioiden käsittely Euroopan unionissa tyypillisesti jatkuu yksiä valtiopäiviä pidempään, suuressa valiokunnassa oli vireillä kaikkiaan noin 700 U- ja E-asiaa. Ne otettiin säännöllisesti käsiteltäviksi valiokunnassa valtioneuvoston esittämien jatkoselvitysten perusteella tai neuvoston kokouksia koskevien selvitysten yhteydessä. Tämä asioiden kokonaisuus on pysynyt samana jo useita vuosia. Kertomusvuonna voidaan havaita tapahtuneen vähäistä unionin asioiden määrällistä kasvua muutaman vuoden kestäneen hiljaisemman jakson jälkeen. Sisällöltään tärkeimpiä suuren

valiokunnan näkökulmasta olivat Lissabonin sopimus ja säädöspaketti unionin energia- ja ilmastostrategiasta sekä unionin maatalouspolitiikan niin sanottu terveystarkastus.

Ulkoasiainvaliokunnan käsittelemistä 30 UTP-asiasta 15 koski EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Matkat

Joidenkin valiokuntien valtuuskunnat tekivät opintomatkoja, minkä lisäksi yksittäisiä jäseniä osallistui valiokuntien edustajina erilaisiin ulkomaisiin seminaareihin ja kokouksiin. Useat valiokunnat tekivät varsinkin eduskunnan kesätauon aikana tutustumismatkoja kotimaisiin kohteisiin.

Valiokuntien valtuuskuntien ulkomaanmatkat:

- Moskova (UaV, 6 jäsentä + 2 virkamiestä), Moldova (UaV, 8+1), Tallinna (UaV, 5+2), Karlsruhe, Strasbourg, Geneve (PeV, 9+1), Berliini (VaV-VeJ, 10+1), Pariisi (VaV-SitJ, 8+1), Lontoo, Haag (TrV, 8+2), Rooma, Napoli (HaV, 9+1), Haag, Luxembourg (LaV, 14+2), Lontoo (LiV, 9+1), Bryssel, Kosovo (PuV, 13+2), Islanti (TyV, 10+2)
- New York, Washington D.C. (UaV, 8+1), Vancouver, Seattle, San Fransisco (VaV-LiJ, 8+1), Washington D.C., Boston (SiV, 9+1)
- Etelä-Kaukasia (UaV, 6+1), Beijing, Hangzhou, Shanghai (YmV, 9+1)
- Australia, Uusi-Seelanti (VaV-MaJ, 6+1 ja StV, 7+1)

EU:hun liittyvät matkat suuntautuivat Brysseliin (17 matkaa), Pariisiin (11), Ljubljanaan (5), Lissaboniin (2) ja Budapestiin (2). Lisäksi yksittäiset matkat tehtiin Turkkiin, Blediin, Geneveen, Saint-Maloon ja Strasbourgisiin.

Muita seminaari- ja kokousmatkoja tehtiin Pariisiin (5 matkaa), Geneveen (4), Tallinnaan (3), New Yorkiin (3), Osloon (2), Poznaniin (2) ja Intiaan (2), minkä lisäksi yksittäiset matkat suuntautuivat Nicaraguaan, Barcelonaan, Unkariin, Bonniin, Leipzigiin, Sofiaan, Pärnuun, Reykjavikiin ja Brysseliin.

Valiokuntien matkoissa noudatettiin toisena vuonna peräkkäin kansliatoimikunnan 14. kesäkuuta 2007 käymän keskustelun pohjalta periaatteita, jotka koskevat koko vaalikauden aikana tehtävien valtuuskuntamatkojen määrää, yksittäisten matkojen enimmäishintoja sekä matkakustannusten vuosittaista jakautumista erityyppisten matkojen kesken. Valiokuntien valtuuskuntamatkojen kustannukset olivat noin 510 000, EU-matkojen 150 000, seminaari- ja kokousmatkojen 67 000 sekä kotimaanmatkojen 75 000 euroa.

EDUSKUNNAN KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Puhemieskonferenssit

Euroopan neuvoston maiden puhemieskokouksessa käsiteltiin kahta aihetta: parlamenttien ja kansalaisyhteiskunnan suhdetta sekä sitä, miten EN ja kansalliset parlamentit voivat edistää demokratiaa, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta.

Euroopan unionin jäsenmaiden kansallisten parlamenttien puhemieskonferenssin aiheena oli Lissabonin sopimuksen ja EU:n uudistumisen tulevaisuus. Pohjoismaiden ja Baltian maiden puhemieskokouksen päätöksykseksi nousi Venäjän ja Georgian sota.

Parlamenttivaltuuskuntien vierailut

Suomessa vierailivat Latvian, Slovakian, Marokon, Viron ja Iranin parlamenttien puhemiehet, Venäjän federaation liittoneuvoston ja Thaimaan senaatin varapuhemiehet sekä Kiinan kansan poliittisen neuvoo-antavan kokouksen varapuhemies. Puhemies Niinistö vieraili Ranskassa, Washingtonissa, Unkarissa ja Egyptissä. Varapuhemies Kääriäinen vieraili Kiinassa.

◀ Turkin presidentti Abdullah Gül vieraili eduskunnassa 8.10.2008. Puhemies Sauli Niinistö saattaa vieraan alas Eduskuntatalon portaita.

Kansainväliset järjestöt

Pohjoismaiden neuvosto

Pohjoismaiden neuvosto keskittyi globalisaatioasioihin, joista tärkeimpiä olivat Pohjoismaiden kansainvälinen kilpailukyky, ilmastonmuutoksen torjuminen sekä Pohjoismaiden panos Kööpenhaminassa vuonna 2009 pidettävässä YK:n ilmastohuippukouksessa. Lisäksi keskusteltiin solidaarisuudesta ja humanitaarisista hankkeista.

Kulttuurinen yhteenkuuluvuus on yhä pohjoismaisen yhteistyön kulmakivi. Neuvoston vaatimat budjettimuutokset liittyivät

pääasiassa juuri kulttuuriin. Koko pohjoismainen budjetti oli noin 122 miljoonaa euroa ja Pohjoismaiden neuvoston budjetti oli noin 4 miljoonaa euroa.

Neuvoston Helsingin-istunnon yhteydessä pidetty huippukokous keskittyi pohjoismaiseen hyvinvointimalliin. Lisäksi käsiteltiin muun muassa rajaesteongelmia ja kansainvälistä finanssikriisiä, varsinkin Islannin tilannetta ja Pohjoismaiden mahdollisuuksia auttaa Islantia. Eduskuntatalossa järjestettyyn istuntoon osallistui 800 parlamenttien, hallitusten, asiantuntijoiden, median ja kansainvälisten järjestöjen edustajaa.

Pohjoismaiden neuvosto
kokoontui Eduskuntatalossa
26.-29.10.2008. Puhetta
johti PN:n presidenttinä
kansanedustaja Erkki
Tuomioja (sd., keskellä).
Entinen kansanedustaja
Jan-Erik Enestam (oikealla)
osallistui istuntoon
PN:n johtajana.

Pohjoismaiden neuvosto edisti aktiivisesti pohjoista ulottuvuutta ja sen parlamentaarisen puolen vahvistamista. Uutena avauksena pohjoismaisessa yhteistyössä oli vuonna 2008 ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteistyöpyrkimysten vahvistuminen. Suomi toimi Pohjoismaiden neuvoston puheenjohtajana 2008, presidentti oli kansanedustaja Erkki Tuomioja (sd.) ja varapresidentti Christina Gestrin (r.).

Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous

Yleiskokous hyväksyi 58 raporttia, joista suurin osa käsitteli järjestön perusarvoja eli ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatteita sekä niiden toteuttamisessa ilmenneitä puutteita.

Georgian tilanne nousi esille vuoden alussa presidentti Saakashvilin yleiskokouksessa pitämän puheen vuoksi sekä syksyllä Georgian ja Venäjän välisen sodan takia. Ensimmäisen kerran EN:n historiassa kaksi jäsenmaata oli aseellisessa konfliktissa keskenään. Kosovon tilanteesta keskusteltiin maan itsenäistymisjulistuksen jälkeen. Yleiskokoukselle esitettiin Armenian valtuuskunnan äänioikeuden jäädyttämistä, mikä osoittanee, että yleiskokous on valmis jyrkempiinkin toimiin demokratian edistämiseksi. Yleiskokous tarkkaili presidentin- ja parlamenttivaaleja kahdeksassa maassa.

EN:n Suomen valtuuskunta järjesti yhteistyössä eduskunnan työelämä- ja tasa-

arvovaliokunnan, lakivaliokunnan sekä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa kaksi seminaaria, jotka liittyivät EN:n kampanjaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa vastaan.

ETYJ:n parlamentaarinen yleiskokous

Vuonna 2008 ETYJ:n ministerineuvoston puheenjohtajana toimi Suomen ulkoministeri. Suomen ETYJ-valtuuskunta isännöi yleiskokouksen puheenjohtajiston kokouksen Helsingissä. Yleiskokouksessa käsiteltiin ETYJ-alueen polttavimpia poliittisia kriisejä. Helmikuussa käytiin kaksi ajankohtaiskeskustelua: Kosovon tilanteesta välittömästi Kosovon itsenäistymisjulistuksen jälkeen sekä TAE-sopimuksesta. Syyskuussa keskusteltiin Georgian ja Venäjän sodasta.

Astanassa Kazakstanissa pidetyn täysistunnon pääaihe oli ETYJ:n läpinäkyvyys ja avoimuus. Georgian tilanteesta annettiin äänestyksen jälkeen jyrkkäsanainen päätöslauselma.

Keskustelu vaalitarkkailusta jatkui kiivaana. Yleiskokouksen ja muun ETYJ:n välillä on edelleen näkemuseroja asiasta. Yleiskokous lähetti valtuuskuntia tarkkailemaan presidentinvaaleja Georgiassa, Armeniassa, Azerbaidzhanissa ja Yhdysvalloissa sekä parlamenttivaaleja Georgiassa, Makedoniassa, Serbiassa ja Valko-Venäjällä.

Parlamenttienvälinen liitto IPU

Eduskunnan IPU-ryhmän valtuuskunta osallistui järjestön molempiin sääntömääräisiin yleiskokouksiin. Kapkaupungin kokouksen asialistalla olivat taistelu köyhyyttä vastaan, muukalaisviha ja siirtotyöläisten asema. Kokous teki historiallisen päätöksen muuttaa järjestön sääntöjä siten, että Palestiina voidaan hyväksyä jäseneksi.

Geneven kokouksessa puhuttiin IPU:n ja YK:n suhteen kehittämistä ja syventämisestä. Lisäksi käsiteltiin parlamenttien roolia finanssikriisin hallinnassa.

IPU:n asialistalla olivat keskeisesti demokratian ja parlamentarismien edistäminen, sananvapaus sekä kestävä kehityksen turvaaminen erityisesti energiaratkaisujen avulla.

Arktisen alueen parlamentaarikkokonferenssi

Puhemiesneuvoston asettama pysyvä valtuuskunta edustaa Suomea kahden vuoden välein järjestettävässä Arktisen alueen parlamentaarikkokonferenssissa. Konferenssiin kuuluvat arktisen alueen maiden parlamentit (Pohjoismaat, Kanada, Venäjä, Yhdysvallat) ja Euroopan parlamentti. Alkuperäiskansojen keskeiset järjestöt ovat pysyviä osanottajia. Kahdeksas konferenssi järjestettiin Fairbanksissa Alaskassa. Pääaiheet olivat terveys- ja sosiaalipolitiikka, arktinen merenkulku, sopeutuminen

ilmastonmuutokseen sekä energia ja energiavarojen hyödyntäminen paikallistasolla. Konferenssissa hyväksyttiin yksimielisesti laaja päätösasiakirja.

Itämeren parlamentaarikkokonferenssi

Suomen aloitteesta ensimmäisen kerran vuonna 1991 kokoontunut Itämeren parlamentaarikkokonferenssi (BSPC) antaa virikkeitä rannikkovaltioiden yhteistyön kehittämiseksi ja pitää parlamentaarikoita ajan tasalla hallitustenvälisen Itämeri-yhteistyön ja tärkeimpien alueella vaikuttavien järjestöjen toiminnasta. Järjestöön kuuluvat Itämeren rannikkovaltioiden sekä Norjan ja Islannin parlamenttien ja pohjoismaisten itsehallintoalueiden kan-

Suomi toimi ETYJ:n puheenjohtajana vuonna 2008, mikä toi myös eduskuntaan paljon kansainvälisiä vieraita. Puhemies Sauli Niinistö tapasi 4.1.2008 ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen Georgian vaalitarkkailuoperaation johtajan, yhdysvaltalaisen kongressiedustajan Alcee L. Hastingsin.

sanedustuslaitosten lisäksi Saksan pohjoisten osavaltioiden ja Pietarin alueparlamentit, Euroopan parlamentti sekä EN:n ja ETYJ:n parlamentaariset kokoukset.

Visbyssä syksyllä 2008 pidetyn konferenssin pääaiheena oli "Energia ja ilmastonmuutos". Muita konferenssissa käsiteltyjä aiheita oli HELCOMin Itämeri-toimintasuunnitelma, valmisteilla oleva EU:n Itämeri-strategia ja Itämeren kehittäminen esimerkilliseksi merenkulkualueeksi.

Länsi-Euroopan unionin parlamentaarinen yleiskokous

Länsi-Euroopan unionin (WEU) parlamentaarinen yleiskokous ESDA (European Security and Defence Assembly) pitää kaksi istuntoa vuodessa. Lisäksi eduskunta oli edustettuna muun muassa WEU/ESDA:n turvallisuus- ja puolustuspoliittisissa konferensseissa sekä parlamentaarisen yleiskokouksen, EU:n poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean ja Naton edustajien yhteiskokouksissa. Toiminta keskittyy EU:n turvallisuus- ja puolustuspoliittisten päätösten seurantaan. Parlamentaarikkoja on kiinnostanut erityisesti turvallisuusstrategian päivittäminen ja yhteisten operaatioiden kehittäminen. Yleiskokous hyväksyi myös suosituksen Euroopan pohjoisesta turvallisuusulottuvuudesta. Keväällä astui voimaan

sääntöuudistus, jonka mukaan kaikille EU:n jäsenmaille annettiin samat toimintamahdollisuudet parlamentaarisessa yleiskokouksessa kuin WEU:n alkuperäisille jäsenmaille. Yleiskokoukseen osallistuu 39 Euroopan maata.

Muu kansainvälinen yhteistyö

Eduskunnan yhteistyö Maailmanpankin kanssa jatkui. Eduskunta järjesti parlamentarismia, hyvää hallintoa ja köyhyyden vähentämistä käsittelevän seminaarin, jonka erityisaiheena oli parlamenttien tarkastusvaliokuntien toiminta. Seminaariin osallistui noin 30 parlamentaarikkoa ja virkamiestä kahdeksasta Afrikan ja Aasian maasta.

Maailemanpankin parlamentaarisen verkoston 8. konferenssin pääaiheet olivat kehitysavun uudistaminen ja tehostaminen, kehitysmaiden parlamenttien vahvistaminen sekä ilmastonmuutos ja elintarvikehuollon turvaaminen.

Eduskunnan ihmisoikeusryhmä osallistui eduskunnan, Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön IOM:n, ulkoasiainministeriön ja Afganistanin parlamentin yhteistyöhankkeeseen, jossa afganistanilaisedustajia perehdytettiin oikeusvaltioperiaatteeseen, demokraattisiin prosesseihin ja parlamentin vaikutusvaltaan siirtolaisuuspolitiikassa.

Opastetuilla vierailuilla eduskunnassa kävi toimintavuonna lähes 42 000 ihmistä. Opastettuja ryhmiä oli yhteensä 2 100. Vierasmäärä kasvoi lähes viidenneksen edellisvuodesta. Kansalaispalvelun parantamiseksi aloitettiin uusien vierailijatilojen suunnittelu Eduskuntatalon B-siipeen.

Kansalaisinfossa kävi yli 19 000 asiakasta. Pääosin eduskuntaryhmien järjestämiä iltatilaisuuksia oli 75. Infossa oli aiempaa enemmän tiedotustilaisuuksia, tietoisukuja ja kansalaistapaamisia.

Eduskunta aloitti suorat verkkolähetykset täysistunnoista syyskuussa. Kuvan ja äänen lisäksi katsojalle tarjotaan tietoja käsiteltävistä asioista ja puhujista sekä arkistotallenteita. Lähetyskäsittelyä oli syysistuntokaudella 250 tuntia. Seuratuin lähetyksajankohta oli viikko 43,

jolloin käsiteltiin talouskriisiin liittyviä lakeja. Verkkopilottina lähetettiin muun muassa Pohjoismaiden neuvoston istunto.

Eduskuntauutisointi verkkosivuilla lisääntyi ja monipuolistui. Myös ruotsinkielinen verkkopalvelu kehittyi. Uusina hankkeina alettiin luoda toimittajille suunnattua Medianettiä ja eduskunnan koululaisportaalia.

Nuorten Parlamentin istunto järjestettiin huhtikuussa. Päivän kohokohta oli puhe miehen johtama suullinen kyselytunti, jossa ministerit vastasivat koululaisten kysymyksiin. Esillä oli erityisesti nuorison ajanviettoon, koulunkäyntiin ja ympäristöön liittyviä asioita.

Eduskunta esittäytyi kesäkuussa Karjalan Messuilla Joensuussa. Syksyllä järjestettiin Svenska Veckan. Keväällä eduskunnassa kuvattiin 1,5-tuntinen Liikkumavara-dokumentti.

Pääministeri Matti Vanhanen (kesk.) tapasi Nuorten Parlamentin edustajia 11.4.2008.

Wälükysymyskeskustelu Stora Enson tehtaiden lopettamisesta ja valtion omistajapolitiikasta keräsi 13.2.2008 medialehterin täyteen toimittajia ja kuvaajia..

Painettujen esittelyaineistojen ja julkaisujen tuotanto siirrettiin mainostoimistolta kokonaan eduskuntatiedotuksen omaksi työksi. Myös painatuskustannukset alenivat huomattavasti, kun eduskunta liittyi Hanselin yhteishankintoihin.

Mediamäärä ennallaan

Eduskuntaan akkreditoitujen toimittajien ja kuvaajien määrä pysyi edellisvuosien tapaan 130:ssä ja 75:ssä.

Valiokunta- ja täysistuntotiedotus sekä medialle että verkkosivuilla olivat aiempaa ennakoivampaa ja reaaliaikaisempaa. Erityisesti EU-asioiden ja eduskunnan kansainvälisen toiminnan viestintä monipuolistui ja uutismaistui.

Keväällä 2008 toteutettiin 4. toimittajien koulutusohjelma, johon osallistui 35 toimittajaa eri puolilta maata. Päätoimittajille, toimittajaryhmille ja toimituksille järjestettiin aktiivisesti taustatilaisuuksia.

Toimintavuonna kehitettiin erityisesti hankeviestintää, joka liittyi muun muassa eduskunnan hallinnon kehittämiseen, peruskorjaukseen, uuteen palkkausjärjestelmään ja istuntosalijärjestelmän uudistamiseen

Eduskuntatiedotukselle paras arvosana

Helsingin yliopiston viestinnän tutkimuskeskus CRC toteutti keväällä Joukkoviestinten

käsityksiä valtionhallinnon viestinnästä -tutkimuksen. Eduskuntatiedotus sai toimittajilta parhaan arvosanan eli 8,1. Tutkimuksen mukaan toimittajat käyttävät verkkopalveluista eniten eduskunnan kotisivuja. Tiedonhankinnassaan toimittajat ottavat useimmiten yhteyttä muuhun viranomaistahoon (esim. TE-keskukset, poliisi yms.) ja seuraavaksi eniten eduskuntaan.

Tietopalvelustrategia valmistui

Sisäisen tietopalvelun strategia vuosille 2008–2011 valmistui maaliskuussa. Strategiassa ehdotetaan useita hankkeita, joilla parannetaan asiantuntijatiedon tarjontaa, tietotulvan hallintaa ja verkkopalveluja. Hankkeita aletaan toteuttaa hallinnon kehittämishankkeen valmistuttua.

Eduskunnan kirjastossa paneuduttiin kokoelman evaluointiin ja karsimiseen. Evaluoinnin tarkoituksena on parantaa kirjaston kokoelman laatua ja käyttökelpoisuutta sekä turvata varastotilojen riittävyys myös tulevaisuudessa. Monikielinen eduskunnan toimintaan, organisaatioon ja toimintaympäristöön liittyvä Eduskuntasanasto julkaistiin marraskuussa 2008. Eduskunnan kuvanhallintajärjestelmä otettiin käyttöön. Tulevaisuudessa eduskuntaan ja sen toimintaan liittyviä kuvia voi saada käyttöön myös internetin kautta. Eduskunnan kirjasto antaa erillisen kertomuksen eduskunnalle.

TURVALLISUUS

Eduskunnan turvallisuusyksikön vuoden 2008 tärkeimpiä hankkeita olivat peruskorjauksen hankesuunnittelun turvallisuusmäärittelyt.

Kansliatoimikunta hyväksyi päärakennuksen pohjoissiiven muuttamisen vieraiden vastaanottotiloiksi ja turvallisuusvalvomon siirron D-rakennuksen alakertaan. Erittäin merkittävän päätöksen kansliatoimikunta teki hyväksyessään maanalaisten tilojen peruskorjaussuunnittelun lähtökohdaksi turvallisuutta sekä maanpäällisissä että maanalaisissa tiloissa olennaisesti parantavan vaihtoehdon. Eduskunnan maanalaiset tilat peruskorjataan laajan vaihtoehdon mukaisena. Päätöksellä on turvallisuuden kannalta suuri merkitys eduskunnan toiminnan turvaamiseksi kaikissa olosuhteissa.

Vuonna 2008 kansliatoimikunta hyväksyi myös eduskunnan ympäristökäsikirjan. ISO 14001 -standardin mukainen ympäristökäsikirja sisältää kuvauksen eduskunnan ympäristöjärjestelmästä, jonka avulla eduskunta voi seurata, hallita, parantaa ja raportoida toimintansa ympäristövaikutuksia järjestelmällisesti. Jatkossa eduskunnan ympäristöasioita seurataan vuosittain ympäristöraportin muodossa.

Turvallisuushenkilöstön toimivaltuudet

Eduskunta hyväksyi 30.5.2008 lain eduskunnan turvatoimista (Suomen säädöskokoelma 364/2008). Laki tuli voimaan 1.9.2008.

Uusi laki ei olennaisesti muuttanut aiempaa tilannetta, joka oli turvallisuuden kannalta riittävä. Lain säätämistä edellytti kuitenkin perustuslaki, jonka mukaan turvatoimista on säädettävä lain tasolla. Turvallisuusyksikön koko henkilöstö on suorittanut laissa edellytetyn perustutkinnon, jolla voidaan taata turvallisuustehtävien asianmukainen suorittaminen.

Turvallisuusyhteistyö

Yhteistyö turvallisuusviranomaisten kanssa on jatkunut kiinteänä turvallisuuden eri osalueiden painotusten mukaisesti ja oikean tilannekuvan hankkimiseksi turvallisuustilanteen kehityksestä.

Turvallisuusyksikön koulutusta on annettu yhteistyössä alan oppilaitosten kanssa. Uuden turvatoimilain mukainen koulutus tapahtuu Poliisiammattikorkeakoulussa Tampereella. Syksyllä järjestettiin yhteistyössä pelastusviranomaisten kanssa hyvän palautteen saanut poistumisharjoitus.

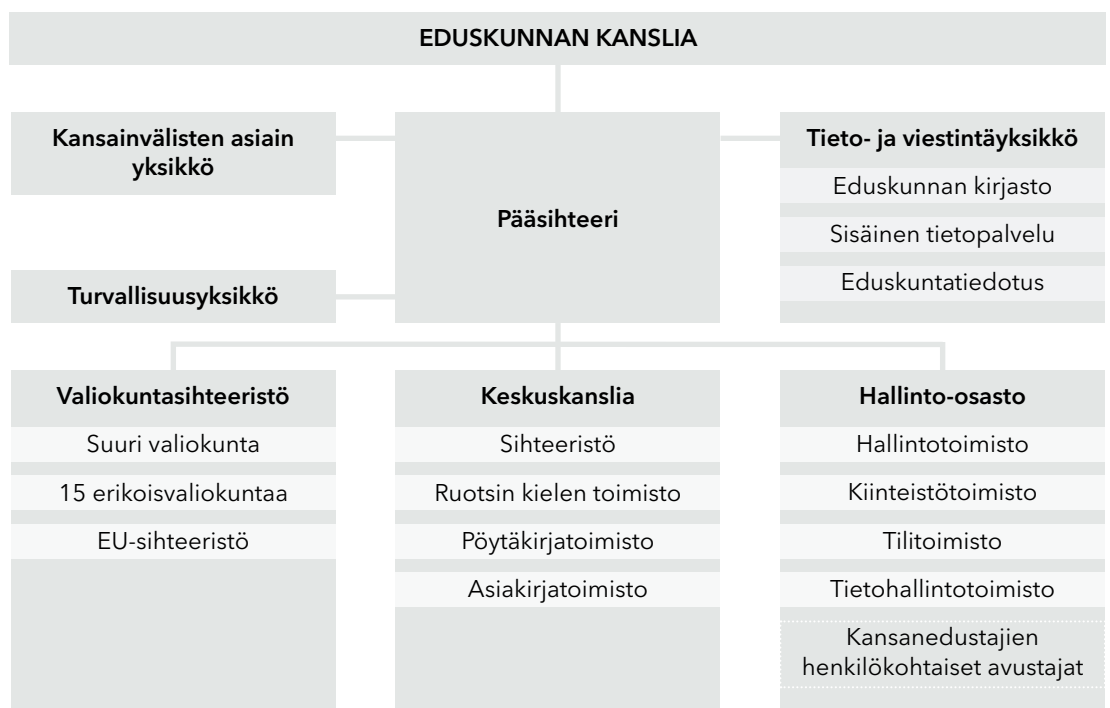
Eduskunnan kanslian organisaatio ja henkilöstö

Kansliatoimikunnan alaisena toimivan eduskunnan kanslian tehtävänä on luoda eduskunnalle edellytykset suorittaa sille valtioelimenä kuuluvat tehtävät. Eduskunnan kansliassa on keskuskanslia, valiokuntasihteeristö, hallinto-osasto, kansainvälisten asiain yksikkö, tieto- ja viestintäyksikkö sekä turvallisuusyksikkö. Kanslian päällikkönä toimii eduskunnan pääsihteeri.

Keskuskanslialle kuuluvat eduskunnan

täysistuntoihin liittyvät valmistelu-, täytäntöönpano- ja palvelutehtävät, valtiopäiväasiakirjojen ja rekisterien valmistaminen ja julkaiseminen sekä asiakirjojen jakelu ja varastointi. Keskuskansliassa on pöytäkirjatoimisto, ruotsin kielen toimisto ja asiakirjatoimisto. Keskuskanslian päällikkönä toimii eduskunnan lainsäädäntöjohtaja.

Valiokuntasihteeristön tehtävänä on huolehtia valiokuntien tarvitsemista sihteeripalveluista sekä valiokunnissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja siihen liittyvien avustavien toimintojen järjestämisestä. Suuren valiokun-

nan ja ulkoasiainvaliokunnan sihteerit ja Brysselissä toimiva erityisasiantuntija muodostavat **EU-sihteeristön**, joka koordinoi eduskunnan EU-yhteyksiä. Erityisasiantuntija raportoi säännöllisesti eduskuntaan vaikuttavasta EU:n päätöksenteosta. Valiokuntasihteeristön päällikkönä toimii eduskunnan apulaispääsihteerit.

Hallinto-osasto huolehtii kansliatoimikunnan kokousten valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta. Hallinto-osastoon kuuluvat hallintotoimisto, tilitoimisto, kiinteistötoimisto ja tietohallintotoimisto. Hallinto-osaston

päällikkönä on eduskunnan hallintojohtaja.

Tieto- ja viestintäyksikössä on Eduskunnan kirjasto, sisäinen tietopalvelu ja eduskuntatiedotus.

Kansanedustajien avustajat ovat työsuhteessa eduskunnan kansliaan. Avustajan työn johtaminen ja valvonta kuuluu kullekin kansanedustajalle.

Vuoden 2008 aikana eduskunnan kansliaan perustettiin yksi eduskuntasihteerin vakinaisen virka keskuskansliaan ja lakkautettiin osa-aikaisen tekstinkäsittelijän virka keskus-kansliasta.

Virastoavustajat Hanna Heltimoinen, Petri Reijonen ja Petri Lehto lajittelevat postia lähettikeskuksessa.

Eduskunnan hallinnon kehittäminen

Kansliatoimikunta aloitti lokakuussa 2007 eduskunnan kanslian toiminnan kehittämishankkeen. Sen tavoitteena on suunnittelua, johtamista ja seuranta lisäämällä nostaa tuottavuutta muun muassa kannustavan palkkausjärjestelmän rahoituksen turvaamiseksi. Ketään ei tämän vuoksi irtisanota.

Ensin tehtiin esiselvitys, sitten karkean tason suunnittelu ja lopuksi yksityiskohtainen suunnittelu, joka valmistui maaliskuussa 2009. Kehittämistyötä teki konsulttiyritys,

ja sitä johti kansliatoimikunta kanslian johtoryhmän ja henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Palvelu- ja prosessikuvausten tekemiseen osallistui suuri osa henkilökunnasta.

Halke 2010:ksi nimetty projekti valmisteli suunnitellun ohjausmallin käyttöönoton, palveluiden ja prosessien yksityiskohtaisen suunnittelun sekä henkilöstösuunnitelmat ja ehdotuksia uudesta organisaatiosta. Tavoitteina näissä oli: johtamisen sekä esimies- ja päätöksentekovastuiden selkeyttäminen, läpinäkyvyyden lisääminen, toiminnan tehostaminen, päällekkäisyyksien karsiminen, laa-

Eduskunnan kanslian yksiköissä vakinaisia ja määräaikaisia virkoja oli täytettyinä vuosien 2004-2008 lopussa seuraavasti:

	2004	2005	2006	2007	2008
Keskuskanslia	67	69	70	70	70
Valiokunnat	57	62	63	70	71
Hallinto-osasto	216	181	176	181	192
Kansainvälisten asiain yksikkö	21	20	21	22	22
Tieto- ja viestintäyksikkö	74	75	74	81	80
Turvallisuusyksikkö		42	44	43	43
Osastojen ulkopuoliset*	7	8	8	9	9
Yhteensä	442	457	456	476**	487

* Sisältää pääsihteerin välittömässä alaisuudessa työskentelevän henkilöstön.

** Sisältää valtiontilintarkastajien kanslian lakkauttamisen yhteydessä eduskunnan kansliaan siirrettyjen henkilöiden määrän (15).

Kansanedustajien henkilökohtaiset avustajat, joita vuoden 2008 lopussa oli 198, eivät sisälly taulukon lukuihin.

Uudesta palkkausjärjestelmästä järjestettiin henkilöstölle useita koulutus- ja tiedotustilaisuuksia. Valiokuntasihteeristön ja keskuskanslian valmennustilaisuus pidettiin eduskunnan auditoriossa 10.11.2008.

dun kehittäminen, palvelumäärittelyjen sekä niiden tuotantoa ja jakelukanavia koskevien vastuiden selkeyttäminen, palveluprosessien kustannustehokkuuden lisääminen, suunnittelu- ja raportointijärjestelmien kehittäminen sekä henkilöstösuunnittelun ja osaamisen kehittäminen.

Tätä kirjoitettaessa asia on lähetetty lausuntoa varten eduskuntaryhmille, henkilöstölle ja kanslian osastoille.

Palkkausjärjestelmän uudistaminen

Eduskunnan kansliassa neuvoteltiin vuonna 2008 uudesta palkkausjärjestelmästä. Kansliatoimikunnan ja henkilöstöjärjestöjen sopimus virkapalkoista tehtiin syyskuussa 2008. Se tuli voimaan 1.3.2009. Uusi palkkausjärjestelmä perustuu tehtävän vaativuuteen ja henkilökohtaiseen työsuoritukseen. Tehtävän vaativuusluokan arvioi tehtäväkuvauksen pohjalta työnantajan ja työntekijäjärjestöjen edustajista koostuva arviointiryhmä. Suoritusarvioinnin tekee esimies, jatkossa pääsääntöisesti kerran vuodessa. Kehityskeskustelut ovat oleellinen osa uutta järjestelmää.

Eduskunnan kanslia, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia ja Valtiontalouden tarkastusvirasto olivat valtionhallinnon viimeisintä uuteen palkkausjärjestelmään siirtyvät virastot. Rahoitus perustui samaan mitoitukseen kuin muissakin valtion virastoissa. Takuupalalle jääneiden lukumäärä jäi vain noin kym-

meneen prosenttiin, koska kulumassa olevan virkaehtosopimuskauden yleiskorotuksista osa liitettiin UPJ-ratkaisun rahoitukseen. UPJ:n kautta jaetun rahan määrän johdosta jotkut korotukset saattoivat olla suuriakin. Tämän vuoksi vielä erikseen sovittiin kansliatoimikunnan ja järjestöjen välillä, että suurimmat korotukset maksetaan tarvittaessa kolmessa enintään 450 euron suuruisessa erässä: vuoden 2009 maaliskuussa ja lokakuussa sekä tammi-kuussa 2010. Uuteen palkkausjärjestelmään siirtyi eduskunnan kansliassa noin 480, tarkastusvirastossa noin 150 ja oikeusasiamiehen kansliassa noin 50 virkamiestä.

Samaan aikaan palkkausjärjestelmän muutoksen kanssa eduskunnassa siirryttiin yhtenäiseen 7 tunnin 15 minuutin työaikaan. Sopimuskokonaisuuteen kuului myös muita sopimuksia, muun muassa eduskunnan virkaehtosopimus 2008–2010, eduskunnan virkaehtosopimusasioiden pääsopimus sekä tarkentava virkaehtosopimus luottamusmiestoiminnasta ja työsuojeluvaltuutetun palkkiosta.

Eduskunnan taloudenhoito

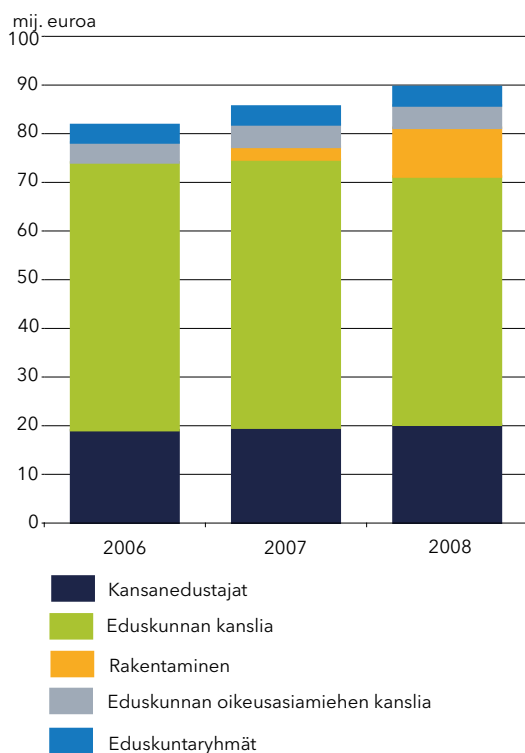
Valtion talousarviossa eduskunnan pääluokkaan sisältyvät kansanedustajat, eduskunnan kanslia, eduskunnan oikeusasiamies, Ulkopoliittinen instituutti, Valtiontalouden tarkastusvirasto ja eduskunnan muut menot, jotka pitävät sisällään eduskuntaryhmien ryhmäkansliamäärärahat. Eduskunnan kanslian toi-

mintakertomukseen sisältyvään eduskunnan tilinpäätökseen eivät kuulu Valtiontalouden tarkastusvirasto ja Ulkopoliittinen instituutti, jotka ovat erillisiä tilivirastoja ja laativat omat toimintakertomuksensa ja tilinpäätöksensä. Siten niiden menot eivät ole mukana tässä tilinpäätösselvityksessä. Sen sijaan eduskunnan oikeusasiamiehen menoista on lyhyt arvio, koska ne ovat osa eduskunnan tilinpäätöstä. Toiminnallisesti se on eduskunnan yhteydes-

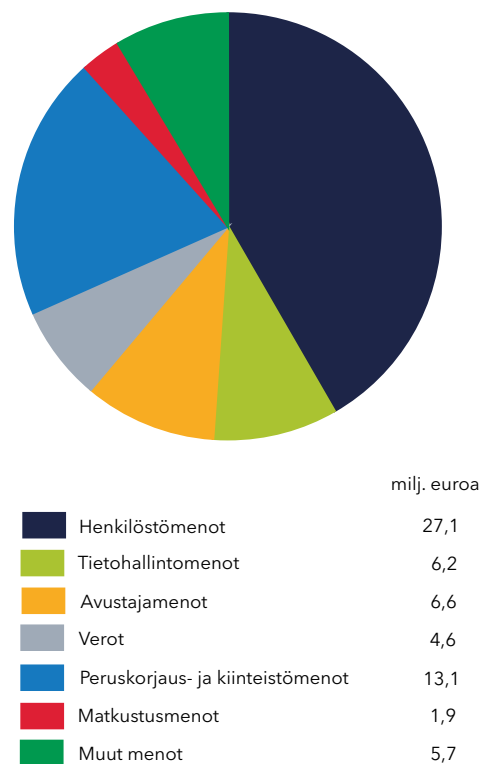
sä toimiva virasto, joka laatii toiminnastaan oman kertomuksensa.

Eduskunnan pääluokan menot vuonna 2008 olivat 93,7 miljoonaa euroa. Menot olivat 2,9 prosenttia suuremmat kuin edellisvuonna. Talousarvioon verrattuna menot olivat 11,4 miljoonaa euroa budjetoitua pienemmät. Talousarvion toteutuma oli 89 prosenttia. Menojen kasvu johtui vuonna 2007 alkaneesta perusparannushankkeesta. Hen-

Eduskunnan menot 2006-2008

Eduskunnan kanslian menot 2008 (yhteensä 65,2 milj. euroa)

kilöstön palkkausmenot olivat 2,3 miljoonaa euroa budjetoitua pienemmät, koska uuden palkkausjärjestelmän käyttöönotto lykkääntyi vuodelle 2009 ja vain osa avoimeksi tulleista viroista täytettiin.

Kun mukaan lasketaan käyttö- ja perusparranusmenot, eduskunta lainsäädäntöelimenä maksoi 16,80 euroa jokaista suomalaista kohden. Vuonna 2007 kustannus oli 16,20 euroa. Suomen valtion menoista eduskunnan menojen osuus oli vuonna 2008 aiempien vuosien tapaan noin 0,25 prosenttia.

Kansanedustajien palkkiot, kulukorvaukset ja kotimaan matkakustannukset olivat yhteensä 20,2 miljoonaa euroa. Menot olivat 2,8 prosenttia suuremmat kuin vuonna 2007. Menoja kasvatti 1.5.2008 voimaan tullut edustajien palkkioiden korotus.

Kansanedustajien avustajien välittömät kustannukset vuonna 2008 olivat 6,6 miljoonaa euroa, mikä on 2,6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2007.

Eduskunnan kanslian käyttömenot ovat pääluokan suurin menoerä 51,0 miljoonaa euroa. Menot olivat 4,2 miljoonaa euroa eli 7,6 prosenttia edellisvuotta pienemmät. Erityisesti tietohallinnon kehittämismenot olivat edellisvuotisia pienemmät, koska Sali 2007-hankkeen käyttöönoton siirtyminen vuodelle satoi resurssija eikä uusia hankkeita päästy aloittamaan. Myös eduskunnan ilmoitus-, henkilöstöpalvelu-, edustus-, kirja- ja verkkojulkaisumenot olivat selvästi edellisvuotta vähäisemmät.

Eduskuntaryhmien kanslioiden käyttövarat olivat 3,8 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuodesta oli 2,8 %. Keskimääräinen tuki eduskuntaryhmille oli 1 577 euroa kuukaudessa edustajaa kohden. Vuonna 2007 tuki oli 1 534 euroa. Eduskuntaryhmät käyttävät saamansa tuen henkilökunnan palkkaamiseen ja muihin ryhmän toiminnan menoihin.

Eduskunnan tilinpäätökseen sisältyvät kansanedustajien ja eduskunnan kanslian menojen lisäksi myös eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian menot. Ne olivat 4,6 miljoonaa euroa, mikä on 1,2 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Talousarvioon nähden menot olivat 0,5 miljoonaa pienemmät, koska palkkauudistuksen käyttöönotto lykkääntyi vuoteen 2009. Kansliassa on 54 vakinaista virkaa. Tilapäistä henkilökuntaa oli vuoden aikana 5–6 henkeä.

Kiinteistöt ja toimitilat

Eduskuntakiinteistöt koostuvat vuonna 1931 valmistuneesta päärakennuksesta, vuonna 1978 valmistuneista lisärakennussiivistä, niiden rakentamisen jälkeen käyttöönotetusta 1950-luvulla rakennetusta toimistorakennuksesta sekä vuonna 2004 valmistuneesta Pikkuparlamentista. Kiinteistöjen yhteenlaskettu rakennustilavuus on 289 500 m³, rakennusbruttoala 72 820 m² ja tontit 18 400 m². Siivottavaa pinta-alaa on tarkistetun mitoituksen perusteella 47 100 m². Vuokratiloissa Antinkatu 1 sijaitsevassa valtion virastotalossa

on pieni määrä eduskunnan kanslian virkamiehiä.

Vuoden aikana tehtyjä suurempia yksittäisiä korjaus- ja muutostöitä olivat kahden vanhemman lisärakennuksen (A- ja C-rakennus) vesikattokermien uusiminen, päärakennuksen kahden hissin peruskorjaus, kameravalvontajärjestelmän ja yleisäänentoiston keskuslaitteistojen uusiminen sekä salijärjestelmän asennukseen liittyvät kaluste- ja sähköistystyöt.

Eduskunnan päärakennuksen, vanhempien lisärakennusten sekä maanalaisten tilojen peruskorjauksen hankesuunnitelmat hyväksyttiin. Luonnos- ja osin toteutussuunnittelua, rakenne- ja kuntotutkimuksia sekä rakennusmittauksia ja sisäilmatutkimuksia tehtiin useissa rakennuksissa. Ympäristömi-

nisteriö teki uudempia rakennuksia koskevan suojelupäätöksen sekä vahvisti niille ja päärakennukselle yleiset ja rakennuskohtaiset suojelumääräykset. Osana peruskorjauksen selvityksiä käynnistettiin suojeltujen rakennusten rakennushistorialliset selvitykset. Eduskunnan nykyään omistaman entisen Kaupunkiliiton talon (D-rakennus) peruskorjauksen 1. vaiheen urakat kilpailutettiin syksyllä ja vuoden vaihteen jälkeen alkaviin töihin valittiin urakoitsijat. Ensimmäisenä osana peruskorjaushanketta valmistui tammikuussa päärakennuksen ravintolan keittiön peruskorjaus.

Eduskuntakiinteistöjen siivouksesta, rakennusten ja LVIS-laitteiden huollosta ja pienehköistä korjaustehtävistä on huolehtinut

Eduskunnan puusepäneraassa korjataan ja kunnostetaan eduskunnan vanhoja arvokalusteita sekä tehdään kalusteiden muutostöitä ja täydennyksiä kalustukseen. Kuvassa vasemmalta talonmies Juhani Liminka sekä korjausmiehet Seppo Kinnunen ja Ilkka Talvitie.

eduskunnan oma henkilökunta. Vuosikorjaus- ja muutostöissä sekä erikoislaitteiden huollossa on lisäksi käytetty tarjouskilpailun pohjalta hankittuja vuosisopimus- ja huolto-urakoitsijoita.

Kiinteistöjen käyttö- ja korjauskulut ilman oman henkilöstön palkkakuluja olivat 3,7 miljoonaa euroa. Lisäksi peruskorjaukseen oli varattu 10 miljoonaa euroa, joka on kolmen vuoden siirtomääräraha. Yhteensä peruskorjaukseen käytettiin 2,9 miljoonaa euroa vuonna 2008.

Tietohallinto

Tietohallinnon kehittämistyö on kohdistunut Sali 2007 -hankkeen testaamiseen ja tuotantoon siirtoon kesällä. Hanke käynnistyi esisel-

vityksellä vuonna 2003. Sen lopputuloksena uudistettiin istuntosalin äänentoisto, äänestys- ja kokousjärjestelmä sekä istuntojen seuranta- ja järjestelmä ja aloitettiin suorat verkkolähettykset kaikista täysistunnoista. Järjestelmä otettiin käyttöön syysistuntokauden alussa.

Eduskunnan tietohallintolinjaus vuosille 2008–2011 valmistui keväällä. Sen tavoitteena oli suunnata eduskunnan kanslian rajallisia resursseja siten, että tietohallinto omalta osaltaan mahdollistaa kanslian toiminnan kehittämisen ja edistää tietotekniikan hyödyntämistä eduskunnan sisäisessä toiminnassa, kansanedustajien työssä sekä toiminnassa ulkoisten sidosryhmien ja kansalaisten kanssa. Lainsäädäntötyön kannalta tärkeintä linjauksella on sähköisen asianhallinnan kehittäminen.

Eduskunta otti käyttöön uuden salijärjestelmän syysistuntokauden alussa. Henkilökunta testasi järjestelmää sitä ennen monta kertaa.

EDUSKUNNAN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.-31.12.2008		1.1.-31.12.2007	
Toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot	117 953,12		150 576,21	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	36 588,40		66 796,68	
Muut toiminnan tuotot	0,00	154 541,52	67 735,58	285 108,47
Toiminnan kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-3 316 448,40		-3 115 192,25	
Henkilöstökulut	-52 814 975,01		-52 506 192,48	
Vuokrat	-406 609,97		-293 709,48	
Palvelujen ostot	-13 190 767,04		-13 921 983,55	
Muut kulut	-5 281 354,87		-5 144 668,84	
Valmistus omaan käyttöön	2 252 654,37		1 271 114,93	
Poistot	-4 210 370,12	-76 967 871,04	-3 923 666,92	-77 634 298,59
Jäämä I		-76 813 329,52		-77 349 190,12
Rahoitustuotot ja -kulut				
Rahoitustuotot	0,00		57,15	
Rahoituskulut	-676,28	-676,28	-854,61	-797,46
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	0,00		6 536,84	
Satunnaiset kulut	-5 036,29	-5 036,29	-9 800,72	-3 263,88
Jäämä II		-76 819 042,09		-77 353 251,46
Siirtotalouden tuotot ja kulut				
Siirtotalouden kulut yhteisöille	-3 784 320,00		-4 180 640,00	
Siirtotalouden kulut ulkomaille	-737 258,14		-751 204,25	
Muut kulut	-148 200,00	-4 669 778,14	-201 470,00	-5 133 314,25
Jäämä III		-81 488 820,23		-82 486 565,71
Tuotot ja kulut veroista ja muista pakollisista maksuista				
Perityt arvonlisäverot	0,00		5 093,18	
Suoritettavat arvonlisäverot	-4 184 348,78	-4 184 348,78	-4 825 425,07	-4 820 331,89
TILIKAUDEN KULUJÄÄMÄ		85 673 169,01		-87 306 897,60

EDUSKUNNAN TASE

	31.12.2008		31.12.2007	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Rakennusmaa- ja vesialueet	11 691 953,55		11 691 953,55	
Rakennukset	31 574 536,87		29 679 598,04	
Muu kansallisuusomaisuus	999 418,55	44 265 908,97	976 270,40	42 347 821,99
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	14 540,62		199 570,57	
Muut pitkävaikutteiset menot	3 445 160,51		1 080 324,29	
Ennakkomaksut ja keskener. aineett. hankinnat	379 771,44	3 839 472,57	2 573 280,37	3 853 175,23
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennusmaa- ja vesialueet	8 952 374,94		8 952 374,94	
Rakennukset	36 842 619,27		37 874 305,42	
Koneet ja laitteet	5 340 707,65		4 156 809,04	
Kalusteet	3 303 911,52		3 724 894,62	
Muut aineelliset hyödykkeet	143 180,23		135 465,42	
Ennakkomaksut ja keskener. ainell. hankinnat	2 262 964,37	56 845 757,98	3 372 804,20	58 216 653,64
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	3 587,55		4 074,14	
Siirtosaamiset	291 710,52		23 405,56	
Muut lyhytaikaiset saamiset	10 858,00		575,29	
Ennakkomaksut	46 033,43	352 189,50	18 307,60	46 362,59
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				
Kassatilit	57 370,50	57 370,50	11 848,60	11 848,60
VASTAAVAA YHTEENSÄ		105 360 699,52	104 475 862,05	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	37 598 686,23		37 598 686,23	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	55 132 873,40		51 551 666,90	
Pääoman siirrot	87 767 077,19		90 888 104,10	
Tilikauden tuotto-/kulujaämä	-85 673 169,01	94 825 467,81	-87 306 897,60	92 731 559,63
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Ostovelat	2 134 794,95		3 132 963,26	
Tilivirastojen väliset tilitykset	1 297 978,44		1 347 599,60	
Edelleen tilitettävät erät	834 989,57		994 595,40	
Siirtovelat	6 267 468,75	10 535 231,71	6 269 144,16	11 744 302,42
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		105 360 699,52	104 475 862,05	

EDUSKUNNAN TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA I.I.–31.12.2008

	Talousarvio 2008	Tilinpäätös 2008	Tilinpäätös- talousarvio Suurempi (+) Pienempi (-)	Tilinpäätös 2007
TULOARVIOTILIT				
11.04.01 Arvonlisäverotulot	0,00	0,00	0,00	5 093,18
12.39.10 Sekalaiset tulot	178 552,18	178 552,18	0,00	330 330,65
TULOARVIOTILIT YHTEENSÄ	178 552,18	178 552,18	0,00	335 423,83
MENOARVIOTILIT				
Kansanedustajat				
21.01.01 Toimintamenot	20 690 000,00	20 155 277,82	-534 722,18	19 613 703,10
Eduskunnan kanslia				
21.02.01 Toimintamenot	58 643 000,00	50 983 880,71	-7 659 119,29	55 163 917,24
21.02.29 Arvonlisäveromenot	6 900 000,00	4 184 348,78	-2 715 651,22	4 825 425,07
21.02.74 Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	2 600 000,00
Valtiontilintarkastajat				
21.09.21 Toimintamenot	0,00	0,00	0,00	630 000,00
Eduskunnan oikeusasiamies				
21.14.01 Toimintamenot	5 113 000,00	4 625 579,46	-487 420,54	4 571 950,58
Eduskunnan muut menot				
21.99.01 Käyttövarat eduskuntaryhmille	3 785 000,00	3 784 320,00	-680,00	3 680 640,00
MENOARVIOTILIT YHTEENSÄ	105 131 000,00	93 733 406,77	-11 397 593,23	91 085 635,99
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ		-93 554 854,59		-90 750 212,16
EDUSKUNNAN SIIRTOMÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖ				
SIIRRETYT SIIRTOMÄÄRÄRAHAT VUODELLE 2009				
Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset v. 2008 (siirtomääräraha 3 v)		7 602 839,57		

Tilinpäätös on laadittu Eduskunnan tiliohjesäännön 44–48 §:n edellyttämällä tavalla. Laadinnassa on noudatettu Valtiokonttorin tilinpäätösohjeita vuodelle 2008.

Kansallisomaisuuteen luettavat eduskunnan kiinteistöt on arvostettu vuoden 1997 kiinteistöveron perusteena käytettyihin verotusarvoihin. Kansallisomaisuuteen kuuluvat eduskunnan maa-alueet, Eduskuntatalo sekä siihen kiinteästi liittyvät A- ja B-rakennukset, toimistorakennus C siihen liittyvine varasto-, väestönsuoja- ja pysäköintitiloineen sekä toimistorakennus D. Kansallisomaisuudesta ei kirjata poistoja, koska kyseessä on sellainen pitkävaikutteinen valtion omaisuus, jossa painottuu omaisuuden säilyminen ja sen turvaaminen. Taseessa olevien kansallisomaisuuteen kuuluvien rakennusten arvo on kohonnut 1 894 938,83 eurolla, mikä johtuu Eduskuntatalon keittiön saneerauskustannusten siirtämisestä rakennuksen arvoon. Taseeseen ei ole merkitty niitä eduskunnan hallinnassa olevia kansallisomaisuuteen luettavia taideteoksia, jotka on hankittu ennen 1.1.1998.

Taseen kohtaan Rakennukset sisältyy vuonna 2004 valmistuneen eduskunnan lisärakennuksen (Pikkuparlamentti) arvo. Poistomenetelmänä on tasapoisto ja poisto-aika on 40 vuotta. Lisäksi tähän kohtaan sisältyy Palolammen vapaa-aika-alueen vuonna 2002 valmistuneen saunarakennuksen arvo. Senkin poistomenetelmänä on tasapoisto ja poisto-aika 20 vuotta.

Taseen kohta Rakennusmaa sisältää Helsingin kaupungilta eduskunnan omaisuudeksi siirtyneen eduskunnan lisärakennuksen tontin, jonka arvo 8 952 374,94 euroa. Arvo on sama kuin vuoden 2004 taseessa ja perustuu luovutushetkellä alueen vastaavien tonttien arvoon lisättyinä tonttikohteisilla liittymismaksuilla.

Taseeseen sisältyy vuosina 2004–08 toteutetun Sali 2007 -hankkeen arvona yhteensä 5 166 992,91 euroa. Tästä aineettomia pitkävaikutteisia eli ohjelmien tekemiseen liittyviä menoja on 2 776 590,30 euroa. Niiden poisto-aika on 10 vuotta. Aineellisia

eli laitemenoja on 2 390 402,61 euroa. Niiden poisto-aika on viisi vuotta. Molemmissa poistotapa on tasapoisto.

Taseen keskeneräisiin aineellisiin hankintoihin sisältyy 2 252 654,37 euroa rakennusten saneerausohjelman kuluja.

Käyttöomaisuuden suunnitelman mukaisten poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta. Poisto-aika atk-ohjelmissa ja -laitteissa on kolme vuotta. Toimistokoneiden ja laitteiden poisto-aika on viisi vuotta. Kaikkien muiden koneiden ja laitteiden poisto-aika on seitsemän vuotta. Poikkeuksena edellä mainittu Sali 2007 -hankkeen poistoajat, sillä niiden taloudellinen pito-aika on pidempi kuin ryhmän muiden kohteiden.

Toiminnan tuotoissa maksullisen toiminnan tuotot sisältävät eduskunnan kirjaston kaukolaina- ym. tulot, asiamiespostin palkkiot sekä painatuspalveluiden ja korttien myyntitulot. Vuokrat ja käyttökorkvaukset sisältävät eduskunnan asunnoista (vuoden lopussa kolme asuntoa vuokrattuna) saadut vuokratulot käyttökorkvauksineen sekä väestönsuojasta saadut vuokratulot. Muut toiminnan tuotot sisältää käytöstä poistetun omaisuuden myyntituloja.

Toiminnan kuluissa henkilöstökulut sisältävät kansanedustajien palkkiot ja kulukorvaukset, eduskunnan virka- ja työsuhdepalkat, lomarahat, asiantuntijoiden palkkiot, luontoisedut, eläkekulut ja henkilösivukulut. Muut kulut sisältävät mm. matkakulut, koti- ja ulkomaiset jäsenmaksut sekä kiinteistöverot.

Siirtotalouden kuluista suurimmat menoerät ovat eduskuntaryhmien ryhmäkanslia-avustukset, Pohjoismaiden neuvoston jäsenmaksu sekä eduskunnan kerhojen ja toimintaryhmien avustukset.

Taseen vieraassa pääomassa olevat lyhytaikaiset siirtovelat sisältää lomapalkkavelan.

Eduskunnan liikekirjanpidossa kirjauserusteena on maksuperusteen mukainen kirjaus. Tilinpäätöksessä kirjaukset on oikaistu suoriteperusteen mukaisiksi.

Helsingissä 27. helmikuuta 2009

Kari T. Ahonen
Eduskunnan hallintojohtaja

Pertti J. Rosila
Toimistopäällikkö

Olemme tarkastaneet eduskunnan tilisäännön 19 §:n 1 momentin määrämällä tavalla eduskunnan tilit ja hallinnon tilikaudella 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös, joka on laadittu Valtiokonttorin tilinpäätösohjeita ja eduskunnan tiliohjesääntöä noudattaen sisältää tilinpäätöslaskelmat sekä tiliohjesäännön 47 §:n edellyttämät liitteet. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon kirjanpidosta, tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu Suomessa voimassa olevan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja

esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty kansliatoimikunnan ja eduskunnan kanslian toiminnan lainmukaisuutta.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat tiliohjesäännön määrämällä tavalla oikeat ja riittävät tiedot eduskunnan taloudesta ja sen kehityksestä tilikaudella. Meillä ei ole huomauttamista eduskunnan vuoden 2008 tilinpäätökseen, toimintakertomukseen, kirjanpitoon eikä hallintoon nähden.

Helsingissä 1. päivänä huhtikuuta 2009

Matti Saarinen

Tilintarkastajien puheenjohtaja

Timo Korhonen

Petri Salo

Jarmo Lohi
KHT, JHTT

Eduskunnan yhteystiedot

Postiosoite:
00102 Eduskunta

Puhelin (vaihde):
(09) 4321

Kotisivut:
www.eduskunta.fi

Eduskunnan kanslian toimintakertomus 2008

Toimittaja:
Eduskuntatiedotus

Ulkoasu:
Innocorp Oy/Milla Toro

Valokuvat:
Eduskunnan kuva-arkisto

- Lehtikuva/Markku Ulander, etukansi
- Lehtikuva/Martti Kainulainen, s. 9, 24,
- Lehtikuva/Martti Björkman, s. 5, 23, 25
- Lehtikuva/Vesa Moilanen, takakansi
- Pertti Nisonen, sisäkansi
- Vesa Lindqvist, s. 3, 6, 7, 8, 10, 12, 18, 19,
20, 27, 28, 32, 33
- Voitto Niemelä, s. 17
- Tiina Virtanen, s. 21
- Marjaana Kinnunen, s. 31

Illume Oy / Teemu Lindroos, s. 13

Paino:
Yliopistopaino, Helsinki, 2009

ISSN 1455-2590

Takakannen kuva:
Pikkuparlamentin puiston
omenapuut kukkivat toukokuussa.

